

תאריך עדכון: 15/07/19

סוגיות בנושאים אקטואליים

ד"ר חיים בורגנסקי

סוג הקורס: מתקדם

שנת לימודים: תש"פ סמסטר: א' היקף שעות: 2 ש"ש

דואר אלקטרוני: יימסר

שעות-קבלה: בתיאום מראש

אתר הקורס באינטרנט: באמצעות מערכת "למידה" (Moodle).
* הסבר יינתן בתחילת הקורס!

א. מטרות הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס – להביא בפני הסטודנטים את ההתייחסות המורכבת של ההלכה לסוגיות הנוגעות למדע ולרפואה מודרנית.

תוצרי למידה –

הכרת זירות מפגש בין עולם ההלכה לבין המדע המודרני.
הכרת קשת הדעות ההלכתית ביחס למפגשים אלה.
הכרת עמדות הלכתיות בסוגיות של רפואה מודרנית.
זיהוי מאפיינים של פסיקה הלכתית בסוגיות אלה.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים: הקורס עוסק בעיקר בניחות יחסה של ההלכה לנושאים רפואיים נפוצים בעולם המודרני: הולדה שלא כדרך הטבע, השתלות איברים, קביעת רגע המוות והיחס לנוטים למוות וכדומה. מטרת הקורס להביא את הסטודנט להכרת מגוון הדעות הקיימות בהלכה ביחס לנושאים אלה בפרט, וביחס למפגש בין ההלכה למודרנה בכלל.

מהלך השיעורים: הקורס הינו מתקדם, ובמהלכו תעלינה בכל שבוע שתי הרצאות מתומללות לאתר הקורס. על הסטודנטים לקרוא הרצאות אלה, לבצע במהלך הסמסטר שתי מטלות המתייחסות באופן ישיר להרצאות ולהשתתף בפורום הפתוח המלווה את הקורס.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס –
רשימה מפורטת של נושאי ההרצאות בסדר כרונולוגי (בטבלה)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לקורס – מעט על התפתחות ההלכה ועל חקר ההלכה בת זמננו.	חומר הקריאה המחייב מועלה באופן סדיר לאתר, לקראת כל הרצאה.	
2	מבוא לקורס – המקורות ההלכתיים.		
3-4	המתח בין ההלכה למדע המודרני.	החומר כולל	
5-6	אמונה דתית מול מדע.	ציטוטים מתוך מאמרים וספרות מקור, והפניות למאמרים חיצוניים.	
7-8-9	הזרעה מלאכותית.		
10-11-12	נטורליזם וא-נטורליזם בהלכה – פונדקאות ושיבוט.		
13-14	הפולמוס על קביעת רגע המוות.		
15-16	השתלות לב		
17-18	ניתוחי מתים ותרומת איברים ממת		
19	תרומת כליה		
20-21	טיפול בנוטה למות (קיצור חיי חולה)		
22-23	הפלות מלאכותיות		
24-25	התמודדות ההלכה עם תופעת הלהט"ב		
26	סיכום – לקראת המבחן		

ג. דרישות קדם:

אין.

ד. חובות / דרישות / מטלות:

על הסטודנט להשתתף בצורה פעילה בפורום הקורס, לבצע שתי מטלות ולעמוד במבחן המסיים.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

יש להשתתף בשתי פגישות פרונטליות במהלך הקורס.
יש להגיש שתי מטלות שמשקל כל אחת מהן 10% מהציון הסופי.
יש לעמוד במבחן סיום הקורס שמשקלו 80% מהציון הסופי.

סה"כ הציון: 100%.

ו. ביבליוגרפיה:

חומר חובה לקריאה – ראה למעלה.

חומר לקריאה מומלצת – קריאת העשרה.

1. בר אילן, נפתלי (הרב), "תרומת לב להשתלה", ספר אסיא יג', ירושלים, תש"ע, עמ' 22-32.
2. הלפרין, מרדכי (עורך), החולה הסופני הנוטה למות : אסופת מאמרים, ירושלים, תשס"ג.
3. הלפרין, מרדכי (עורך ראשי), קביעת רגע המוות : אסופת מאמרים, ירושלים, תשס"ח.
4. גורן, שלמה (הרב), תורת הרפואה, ירושלים, תשס"א, עמ' 49-84; 173-191.
5. וסטרייך, אלימלך, "רפואה ומדעי הטבע בפסיקת בתי הדין הרבניים בישראל", משפטים כו (תשנ"ו), עמ' 425-492.
6. שבוט גנטי – מבט תורני (עורך: יונתן רזיאל), מעלה אדומים, תשס"ד.
7. שטיינברג, אברהם, אנציקלופדיה הלכתית רפואית, ירושלים, תשמ"ח, ערך "הזרעה מלאכותית", כרך א, עמ' 148-161; ערך "השתלת איברים", כרך ב, עמ' 191-243. ערך "הפלה", שם, עמ' 47-115.

ז. שם הקורס באנגלית:

Halacha and Medical Ethics